

Arkivsak-dok. 22/18712-16
Saksbehandler Asbjørn Kvam Karbø

Saksgang
Utvalg for miljø og teknikk 2019-2023
Bystyret 2019-2023

Møtedato
08.02.2023
02.03.2023

Sak nr.

Fastsetting av forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Stine Espe

Kommunedirektørens innstilling:

Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune vedtas slik den fremgår av vedlegg 1.

Vedlegg:

1. Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune
2. Målsetting for forvaltning av hjort i Sarpsborg kommune
3. Sammendrag av og kommunedirektørens vurderinger av høringsinnspill
4. Høringsuttalelser fra høring om åpning av hjortejakt i Sarpsborg kommune

Sammendrag:

Forslag til *forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune*, har vært på høring etter at det ble gjort vedtak om dette i Utvalg for vilt og innlandsfisk og i Utvalg for miljø og teknikk. Innen høringsfristen har det kommet inn høringsssvar fra 6 forskjellige organisasjoner. Alle høringsssvarene slutter seg til at det åpnes for hjortejakt i Sarpsborg kommune. Basert på høringsssvarene anbefaler kommunedirektøren at det ikke gjøres endringer i den foreslåtte forskriften.

Utvalg for vilt og innlandsfisk sluttet i møte den 17.01.2023 seg enstemmig til at *forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune* skulle vedtas slik den fremgår i vedlegg 1. Siden det er en forskrift, skal saken behandles av utvalg miljø og teknikk før sluttbehandling i bystyret.

Utredning:

Hjorten er på fremmarsj i Østfold, og det observeres stadig mer hjort i regionen. I Indre Østfold, Marker og Aremark kommuner, samt i tilgrensende Rakkestad og Halden, er det åpnet for hjortejakt. Med bakgrunn i utviklingen i antall felte hjorter det siste tiåret, er det derfor svært sannsynlig at hjortebestanden i Sarpsborg vil fortsette å øke i tiden framover.

Gjennom *forskrift om forvaltning av hjortevilt* er kommunen delegert myndighet til å forvalte jakt på hjortevilt. Jmfør forskriftens § 5, skal åpning på jakt av hjort fastsettes gjennom

forskrift. Ved avgjørelsen av om det skal åpnes for jakt skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og en samfunnsmessig helhetsvurdering. Forskriften må fastsettes av kommunen innen 15. mars for å være gjeldende i innværende jaktår.

Åpning for jakt på hjort

Det framgår av *naturmangfoldloven* § 16, tredje ledd at høsting bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Faun Naturforvaltning AS leverte i 2022 på oppdrag fra Viken fylkeskommune en rapport om hjorten i viken. Der tolkes høstingsverdig overskudd som «*når det ved gjentatte anledninger blir observert hodyr med kalv innenfor kommunen.*»

Administrasjonen har fått mange meldinger om hjort i kommunen, noe som også gjenspeiles i høringssvarene. Flest meldinger har det kommet inn fra området rundt Varteig. Det er observert hjort i alle alders- og kjønns kategorier; bukker, koller og kalver, og det har i enkelte tilfeller vært enkeltobservasjoner av et titalls hjorter samtidig. Det ses mest hjort på innmark på våren, spesielt i området rundt Bergerud, men det er også flere observasjoner i andre deler av året. Det er vanskelig å estimere hvor mange hjorter det finnes i kommunen, da lite er kjent om områdebruken til hjorten i gamle Østfold fylke. Pågående merkeprosjekter har vist at de kan bruke store områder på Østlandet. Dette gjør det vanskelig å estimere hvor mange hjorter som finnes innen kommunegrensene til enhver tid.

Selv om det er liten tvil om at det er en del hjort i området rundt Varteig, er det sparsommelig med rapporteringer om hjort i andre deler av kommunen. Det er heller ikke alltid lett å kvalitetssikre eller stadfeste rapportene som kommer inn. Det foreligger derfor begrenset kunnskap om utbredelse og tetthet av hjort i hele Sarpsborg. Et viktig poeng for å åpne for hjortejakt er at det er et effektivt tiltak for kunnskapsinnhenting i seg selv. Viltforvaltningen vil da kunne få muligheten til å hente inn relevante bestandsparametere som slaktevekter og sett-hjort data, som et viktig ledd i å forvalte den bestanden vi har. Åpning av jakt på hjort vil også føre til at flere leter aktivt etter hjort, som igjen gir flere registrerte observasjoner. Dette vil være med å skape et bredere kunnskapsgrunnlag i forvaltningen av hjort i Sarpsborg.

Hovedregelen i *forskrift for forvaltning av hjortevilt* er at det åpnes for jakt på en art i hele kommunen. I særskilte tilfeller kan det likevel være relevant å åpne for jakt i deler av en kommune. For eksempel dersom utbredelsen av den respektive arten er ulik. Siden det i Sarpsborg er få observasjoner av hjort andre steder enn i området rundt Varteig, synes det derfor fornuftig å kun åpne for jakt i deler av kommunen. En avgrensning som følger klare skillelinjer i terrenget og har naturlig avgrensning vil kunne være området øst for Glomma og nord for E6. Dette området grenser i tillegg til Rakkestad og Halden kommuner, der det også er åpnet for hjortejakt.

Kommunedirektøren mener best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at det finnes et høstingsverdig overskudd av hjort i deler av kommunen, og anbefaler at det åpnes for hjortejakt i de deler av kommunen som ligger øst for Glommas hovedløp og nord for E6.

Minsteareal

Fastsetting av minstearealet er det viktigste virkemiddelet for å regulere bestandsstørrelse. Det er en kjensgjerning at kunnskapen om antall hjort i Sarpsborg er usikker. Dersom man skal kunne følge den fastsatte målsetningen om «*en svak økning i hjortestammen slik at det i løpet av en 10 årsperiode kan åpnes for hjortejakt i hele kommunen.*», må en sette et restriktivt minsteareal som ikke tillater for stort uttak av hjort som kan være i strid med målsetningen.

Det totale tellende arealet for området som er foreslått for åpning av hjortejakt er ca. 133 000 dekar (daa). Ved å fastsette minsteareal på 20 000 daa, vil det maksimalt kunne deles ut seks fellingstillatelser dersom alle eiendommer i området samles i et vald. Dette er etter

kommunedirektørens vurdering et begrenset uttak som vil være i tråd med hovedmålsettingen om en svak økning av hjortebestanden.

Høring:

Forslag til *forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune (vedlegg 1)*, ble sendt på høring etter at det ble gjort vedtak om dette i Utvalg for vilt og innlandsfisk og i Utvalg for miljø og teknikk. Til høringen har det kommet inn høringssvar fra Rakkestad kommune, Halden kommune, Viken fylkeskommune, Lunde utmarkslag, Vald øst og Sarpsborg Bondelag. Hovedtrekkene fra høringssvarene og kommunedirektørens vurdering av disse er gjengitt i vedlegg 3. For fullstendige høringssvar se vedlegg 4.

Alle høringssvarene er positive til at det skal åpnes for hjortejakt i Sarpsborg kommune. Lunde utmarkslag stiller noen spørsmål ved den foreslåtte målsetningen, men det er ikke kommet inn konkrete forslag til ny målsetning. Sarpsborg bondelag mener det bør åpnes for hjortejakt i hele kommunen, da de mener det er observert flere hjort utenfor området øst for Glommas hovedløp og nord for E6. Siden disse opplysningene er udokumenterte og har kommet inn sent i høringen, mener kommunedirektøren dette ikke bør legges til grunn for forskriften. Dersom man skal dokumentere disse opplysningene vil det også kunne forsinke prosessen, noe som kan medføre at forskriften ikke vedtas innen 15. mars og at det ikke blir åpnet for jakt på hjort før i 2024. Sarpsborg bondelag mener også minstearealet skal være 10 000 dekar, kontra 20 000 dekar som var foreslått. Kommunedirektøren mener likevel at minstearealet bør være 20 000 dekar, for å opprettholde den nå fastsatte målsetningen.

Kommunedirektøren anbefaler at det ikke gjøres endringer i forslaget til forskrift som ble sendt på høring, og at den vedtas slik den ligger vedlagt (vedlegg 1).

Utvalg for vilt og innlandsfisk vedtok i møte 17.01.2023 kommunal målsetning for forvaltning av hjort i Sarpsborg. I samme møtet sluttet utvalget seg enstemmig til at *forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Sarpsborg kommune* skulle vedtas slik den fremgår i vedlegg 1.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Ingen vesentlige konsekvenser.

Miljø:

Åpning av hjortejakt gjøres i tråd med prinsipper i *naturmangfoldloven* §16 og vil derfor ikke gi negative konsekvenser for miljø, og ei heller være i strid med de miljørettslige prinsippene i *naturmangfoldloven* §§ 8-12.

Folkehelse:

Ingen vesentlige konsekvenser.